

Základná škola Š. M. Daxnera, Dr. V. Clementisa 13, 979 01 Rimavská Sobota

Modrá škola

Klimatické zmeny v učebných osnovách pre primárne vzdelávanie

Učebné osnovy

1. ročník		
Predmet	Prírodoveda	
Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zdravie	Umývanie rúk Čistota tela Návšteva a správanie sa u lekára a v lekárni	Žiak vie, čo škodí zdraviu. Vie, že je potrebné umývať si ruky a starať sa o čistotu tela. Vie, kedy je potrebné navštíviť lekára, ako sa správať pri návšteve lekára a v lekárni
Voda	Vodné zdroje potok, rieka, jazero, more, podzemná voda Význam vody pre život	Žiak vie, že voda sa vyskytuje v rôznych formách (niektoré vymenuje, napr. ľad, vodná para, sneh, dážď, námraza, rosa). Vie vymenovať tri typy vodných zdrojov (napr. potok, rieka, jazero, more, podzemná voda). Vie vysvetliť, na čo všetko používa človek vodu a čo by sa stalo, ak by jej mal nedostatok.
Živočíchy	Suchozemské a vodné živočíchy	Žiak vie vysvetliť, ako sú živočíchy tvarom tela a spôsobom života prispôbené prostrediu, v ktorom žijú. Ako príklad použije: mačka domáca, dáždovka zemná, krt obyčajný, lastovička obyčajná, kapor obyčajný, voš detská. Vie na príkladoch uviesť rozdiely medzi suchozemskými a vodnými živočíchmi.
Rastliny	Životné prejavy rastlín sú rast, vývin, rozmnožovanie	Žiak vie, že životné prejavy rastlín sú rast, vývin, rozmnožovanie. Vie uviesť tri spoločné a tri rozličné znaky, ktorými sa živočíchy a rastliny vzájomne podobajú
2. ročník		
Predmet	Vlastiveda	
Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Objavujeme premeny okolo nás Aké bude počasie?	Predpoveď počasia, pozorovanie počasia	Žiak vie urobiť záznamy o počasí.

Predmet	Prírodoveda	
Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Veterný domček Vzduch	Vzduch ako plynná látka	Žiak vie, že hmota v plynnom skupenstve je často neviditeľná aj keď poznáme látky, ktoré sú farebné alebo voňavé a tak ich môžeme vnímať zmyslami. Vie, že vzduch vyplní priestor.
Mokrý domček Voda a jej znečistenie	Znečistenie vody, filtrácia	Žiak vie, že človek pre svoj život potrebuje pitnú vodu.

3. ročník

Predmet	Prírodoveda	
Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Kolobeh vody v prírode	Kolobeh vody v prírode, význam vody v prírode	Žiak vie jednoducho vysvetliť kolobeh vody v prírode. Žiak vie, že voda sa nachádza aj v pôde. Vie jej prítomnosť dokázať jednoduchým pokusom. Vie, že zásoby pitnej vody nachádzame hlboko v zemi.
Meranie teploty	Teplota a teplota, teplomer, teplota varu vody, teplota mrznutia vody	Žiak vie, že pomocou hmatu dokáže odhadnúť či sú predmety chladnejšie, teplejšie ako je jeho ruka. Vie, že teplota sa meria teplomerom. Žiak vie merať teplotu vody teplomerom a pozorovaním zisťuje, že ak je voda taká chladná, že v nej plávajú kocky ľadu, má 0°C, a keď vri, má 100 °C. Pozoruje ako teplota na teplomere stúpa spolu so zahrievaním vody.

Predmet	Vlastiveda	
Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rieky, dar života	Rieky Slovenska. Voda. Význam rieky. Rekreačia. Priehrada. Starostlivosť o vodu. Znečisťovanie vody.	Žiak vie ukázať na mape najvýznamnejšie rieky Slovenska. Dokáže vysvetliť prečo si ľudia stavali príbytky pri riekach, prečo existujú rekreačné zariadenia, prečo stavajú priehrady. Vie opísať ako vznikli jazerá a plesá a porozprávať ako sa staráme o rieky, vodné plochy.

4. ročník

Predmet	Prírodoveda	
Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Voda ako priestor na život živočíchov a rastlín	Tečúca a stojatá voda Prepojenie zdrojov vody	Žiak vie vysvetliť rozdiel medzi tečúcou a stojatou vodou. Vie vysvetliť putovanie vody od prameňa až po more. Žiak vie navrhnúť postup, ktorým by zistil, či je tečúca voda studenšia ako stojatá, resp.

		navrhovať realizáciu podobných výskumných aktivít. Cieleným pozorovaním zisťuje, aké rôzne vodné živočíchy je možné nájsť v potoku, pričom využíva poznatky o tom kde v potoku sa môžu živočíchy skrývať.
Živočíchy žijúce vo vode – vodné živočíchy	Základné znaky živočíchov žijúcich vo vode	Žiak vie, že okrem živočíchov, ktoré žijú na súši a dýchajú vzduch poznáme aj také, ktoré žijú vo vode. Vie na príklade vysvetliť, ako sa tieto živočíchy prispôbili životu pod vodou, napríklad tvarom tela, spôsobom pohybu. Vníma rozdiel medzi vodnými a suchozemskými živočíchmi.
Živočíchy žijúce v tečúcich a stojatých vodách	Spôsob života vybraných zástupcov živočíchov žijúcich v tečúcich vodách Spôsob života vybraných zástupcov živočíchov žijúcich v stojatých vodách	Vie vymenovať niekoľko typických zástupcov vodných živočíchov typických pre slovenské potoky: pstruh, šklabka, rak, krivák, pijavica a opísať ich spôsob života v potoku. Uvedených zástupcov vie vizuálne rozpoznať a pomenovať rodovým menom. Žiak vie vymenovať niekoľko špecifických zástupcov rýb žijúcich v stojatých vodách: kapor, štika, úhor, sumec. Žiak vie opísať ich spôsob života a vzájomne ich porovnať. Detailným pozorovaním rôznych druhov rýb vie zhodnotiť, ktoré znaky sú pre ryby spoločné a čím sa vzájomne odlišujú.
Živočíchy žijúce v mori	Spôsob života vybraných zástupcov živočíchov žijúcich v mori	Žiak vie, že živočíchy žijúce v mori by v sladkých vodách neprežili a naopak. Vie, že v moriach žije mnoho živočíchov, ktoré sú podobné tým, ktoré žijú v sladkých vodách, ale žijú tam aj druhy, ktoré v sladkých vodách nežijú; porovnáva najmä ryby. Vie vymenovať a vizuálne rozpoznať niekoľko typických zástupcov morských živočíchov a vie stručne opísať ich spôsob života.
Vodný zdroj ako miesto na rozmnožovanie	Obojživelníky Vodný zdroj ako priestor pre rozmnožovanie	Žiak vie, že okrem vodných a suchozemských živočíchov poznáme aj obojživelníky a vie vysvetliť, že obojživelník je živočích, ktorý určitý čas svojho života žije pod vodou a v dospelosti žije na súši. Vie opísať životný cyklus žaby a objasniť na ňom uvedený pojem „obojživelník“.

		<p>Vizuálne rozpoznáva najznámejšie druhy obojživelníkov a pomenováva ich rodovými menami – skokan, ropucha, rosnička, mlok.</p> <p>Žiak vie, že v blízkosti vodných zdrojov sa nachádzajú aj drobnejšie druhy živočíchov, ktoré potrebujú vodu pre rozmnožovanie. Vie uviesť tri príklady: komára, vážku a potočníka.</p> <p>Pozná rozmnožovací cyklus uvedených druhov a uvedomuje si, že mláďatá (larvy) sa na svojich rodičov nepodobajú. Žiak si dáva získané informácie so súvislosti s vedomosťami a skúsenosťami, ktoré má.</p>
Voda ako zdroj obživy živočíchov	Vodný zdroj ako zdroj obživy	<p>Žiak vie, že pre niektoré druhy živočíchov je voda zdrojom potravy, pričom sa pri vode a vo vode môžu živiť živočíšnou alebo rastlinnou potravou. Vie uviesť príklady živočíchov (korčuliarka obyčajná, užovka obyčajná, kačica, hus, labuť), ktoré týmto spôsobom života žijú a vie opísať ako sa prispôbujú životu pri vode.</p>
Kedy je voda čistá	<p>Mikroorganizmy</p> <p>Mikroorganizmy ako pôvodcovia ochorení</p> <p>Bunka ako stavebná jednotka organizmov</p>	<p>Žiak vie, že voda obsahuje aj živočíchov, ktoré sú voľným okom neviditeľné a môžu spôsobovať ochorenia, ak človek vodu z takéhoto zdroja vypije. Žiak vie, že viac takýchto druhov živočíchov sa nachádza v stojatých vodách ako v tečúcich vodách a môžu sa nachádzať aj v studniach, či prameňoch. Žiak vie, že prítomnosť týchto organizmov sa dá zistiť a po overení, že je zdroj vody pitný je možné vodu piť priamo z prameňa.</p> <p>Žiak vie, že živočíchov tohto druhu môžu byť zložené aj len z jednej bunky; žiak má vytvorenú prvotnú predstavu o tom, že organizmy sú zložené z buniek. Jednoducho opisuje, čo je to bunka.</p>